

Konferanserapportar

Ungt forskerforum for folkemusikk og dans, Forumtreff 13.–14. mars 2025, Universitetet i Sørøst-Norge (Rauland).

Elizabeth Gaver og Bjørnhild Eskeland Wesenberg

Ungt forskerforum for folkemusikk og dans (UFFD) gir en ramme for bachelor-, master- og PhD-studenter, samt nylig utdannede ved Norges musikkhøgskole i Oslo, Ole Bull Akademiet på Voss og Universitetet i Sørøst-Norge Campus Rauland for å presentere og diskutere forskningsprosjekter. Forumet arrangeres av masterstudenter ved alle tre institusjonene i samarbeid med Norsk folkemusikklag og er åpent for andre interesserte så vel som studenter.

Forumtreffet i 2025 inkluderte presentasjoner om en rekke emner som førte til interessante spørsmål og diskusjoner. Disse inkluderte tonalitet og klang i vokalmusikkframføring (Kristin Jonzon, PhD, University of Aberdeen, 2023), tolkning av notasjon og bruk av språkrytme i kveding (Karolina Westling, master, USN, 2020), trommeslåttradisjon i Norge (Åsmund Soldal, 2. års masterstudent, NMH), og Springdans fra Vestfold (Sissel Klohs, master, USN, 2020). I tillegg var det tre presentasjoner om feletradisjoner: slåttevarianter og dansespill (Bjørnhild Eskeland Wesenberg, 2. års masterstudent, USN), felestemninger i skandinavisk folkemusikk, samt andre tradisjoner og barokkmusikk (Joan Gatti, 2. års masterstudent, KMH), og bruk av aspekter ved tradisjonell felemusikk og fremføringspraksis for å lage slåtter til middelalderfeler (Elizabeth Gaver, 1. års masterstudent, NMH). Det var også en presentasjon av Stine Fjellkårstad, representant fra Noregs Ungdomslag, om organisasjonsarbeid med mål for å skape sosiale møtesteder, samt ta vare på og formidle tradisjon og kunnskap.

Fra UFFD Forumtreff.

Fra UFFD Forumtreff.

Fagsamtalen mellom Mathias Jin Budtz (Subsdans, Soul Sessions Oslo og dEEp doWN doPEiZM) og Mats Johansson (USN) løfter fram hvordan det kan legges til rette for en inkluderende og medskapende deltagerkultur. De gav oss innblikk i hvordan streetdancemiljøet gir rom for individuelle

uttrykk i et kollektivt fellesskap, hvor man heier på hverandre i hver enkelts utvikling. Sosiale fellesskap styrkes ved en slik tilnærming hvor man ser at hvert individ har noe å lære videre og bidra med uansett nivå. Det var en engasjerende fagsamtale med mange sammenfallende linjer til tradisjonsdansen og -musikkens deltagende kultur.

Videre rundet forumet av med en presentasjon med Laura Ellestad om Norsk folkemusikklag og en presentasjon fra ansatte ved fakultetet i Rauland om deres aktuelle forskning.

Forumet fant sted under Vinterfestivalen, noe som ga mulighet til å delta på workshops, konserter, dans og kappleik.

Seminar i forbindelse med bokprosjektet “Hallingdansen” og Hallingdansarhelg, 19.–21. september 2025, Riksscenen, Oslo

Siri Mæland og Elizabeth Svarstad

På Torpo i januar 2025 gikk startskuddet for et bokprosjekt om hallingdansen. Boka er initiert av Gunnlaug Lien Myhr, Martin Myhr og Egil Bakka, som har ledelsen i prosjektet. På seminaret i januar møttes en rekke dansere og ressurspersoner og startet planleggingen av innholdet i og arbeidet med boka.

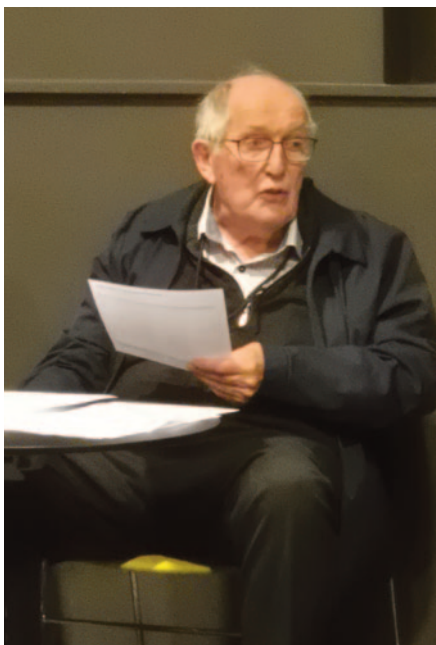
Seminaret i Oslo i september 2025 ble arrangert i samarbeid med Riksscenen og gikk over tre dager med fokus på hallingdansen både som praksis og historie. Martin Myhr, Vetle Springgard og Vilde Westeng stod for planlegging og gjennomføring, hvor Egil Bakka også hadde en sentral rolle.

Seminarhelga åpnet med forestillingen “Hallingdansorama” med rundt 40 hallingdansere på hovedscenen. Forestillingen ble ledet av Springgard, som er uteksaminert koreograf fra KhiO våren 2025, og ble imponerende nok satt i stand på et par timer før premiere. Forestillingen inkluderte visning av et rørende utdrag fra den kommende dokumentarfilmen om Ingar Ranheim.

Lørdagens program bestod av to parallelle avdelinger. Den ene delen var et panel satt sammen av hallingdansere over 60 år ledet av Bakka. Samtalen hadde fokus på hallingdansen i manns minne og tiden etter andre verdenskrig. Mange var invitert til å bidra, hvor 14 hadde anledning denne helga:

Egil Bakka i samtale med hallingdansere. Foto: Siri Møland.

Egil Bakka. Foto: Siri Møland.

Åste Våle. Foto: Elizabeth Svarstad.

Egil Bakka orienterer om bokprosjektet. Foto: Siri Møland.

*Frederick Brevig Deverill.
Foto: Elizabeth Svarstad.*

Birgit Haukås. Foto: Siri Møland.

Øyvind Kvile, Leif Stinnerbom, Thor Herman Bøhle, Knut Blikberg, Vidar Underseth, Ola Vethe, Robert Dokken, Dag Hamre, Bjørn Strand, Jon Ellingsen, Rolf Bjørgan, Randi Før, Martin Myhr og Boye Wangensteen. Paneldeltakerne hadde forberedt seg ved å svare på spørsmål fra et intervju skjema, og hver av dem fortalte om hvordan de ble introdusert for halling og folkedans. Mange fremhevet særlig betydningen av å møte andre dansere og lærere og bli tatt med på samlinger og kappleik der de kunne bli del av et fellesskap.

Etter en pause var det åpent for å ta ordet, og gode og muntre historier og minner kom frem i fleng sammen med spørsmål og kommentarer fra tilhørerne og historiske opplysninger fra Gunnlaug Lien Myhrs arbeid med historiske kilder for hallingdans. Siste del av panelet var viet debatter i miljøet, og det ble det også spennende diskusjoner av.

Parallelt med panelsesjonenene var det i salen ved siden av verksted og utforskning av hallingen og av kilder i praksis. En god gruppe aktive hallingdansere tok for seg en samling av bilder og skisser fra 1800-tallet og gjorde forsøk på tolkninger av tak og godkarstykker. Verkstedet ble ledet av Westeng og Springgard. Mot slutten av dagen samlet alle seg og fikk en flott oppsummering av forslagene de hadde forsket seg frem til.

I søndagens første økt ga Bakka en gjennomgang av plan og innhold for bokprosjektet. Salen kom med innspill, og hver og en redegjorde for sine bidrag. Noen har allerede levert materiale, mens andre skal i gang med å samle informasjon og skrive tekster. Alle deltakerne ble oppfordret til å bidra.

Siste post på programmet var foredraget “Arkivdans med ungdommeleg blick” med Frederick Brevig Deverill.

Forøvrig inneholdt seminaret dansefest både fredag og lørdag, godkartervling og visning av to forestillinger for barn og ungdom: En prøveforestilling med Ådne Kolbjørnshus, Håkon Odden og Sindre Tronrud og en forestilling om den skogfinske kulturen og Halteguten med Ånund Myhren og Vera Sonne. Hele seminaret ble dokumentert av Birgit Haukås fra Norsk senter for folkemusikk og folkedans.

Arbeidet med boka fortsetter i ressursgruppa, i arbeidsgruppene og med bidrag fra mange ressurspersoner fra ulike fagfelt. Bokprosjektet er åpent for alle som ønsker å bidra med informasjon om hallingdansen i dag og i historien. Vi ser frem til fortsettelsen!

Nordtrad Master Seminar, 24.–28. september 2025, Kungliga Musikhögskolan, Stockholm, Sverige

Åsmund Soldal

Nordtrad masterseminar ble arrangert ved Kungliga Musikhögskolan i Stockholm i september 2025. Nordtrad er et samarbeid mellom land i Norden og Baltikum, og har først og fremst vært retta mot bachelorstudenter på studier innenfor tradisjonsmusikk. Seminaret i Stockholm var det første på masternivå. Tolv institusjoner var representert i Stockholm, og arrangementet ble finansiert gjennom midler fra Nordplus og Erasmus+. Et uttalt mål for seminaret har vært å gjøre dette til et årlig arrangement, som skal rullere mellom ulike utdanningsinstitusjoner.

Innholdet på masterseminaret bestod hovedsakelig av presentasjoner av Kunstnerisk utviklingsarbeid fra masterstudenter, tidligere masterstudenter, doktorgradstipendiater og lærere. Presentasjonene var stort sett organisert i bolker på 90 minutter, der det har vært tre presentasjoner på 20 minutter hver, etterfulgt av 30 minutter med spørsmål og innspill til de tre presentasjonene. Flere deltakere stilte også ut sine forskningsplakater.

Presentasjonene hadde ulike format. Noen presenterte ferdig og publisert forskning, mens andre presenterte prosjekter som er midt i prosessen eller helt i startfasen. Presentasjonene hadde ellers fri form, med tekst, bilder, video og musikkframførrelser.

Brett Hiiob. Foto: Olof Misgeld.

Undertegnede synes seminaret var inspirerende. Det var svært berikende faglig utveksling, og et fint tilskudd til *Ungt forskerforum for folkemusikk og dans*, som har vært arrangert årlig av masterstudenter i Norge med støtte fra Norsk folkemusikklag.

*Jon Hjellum Brodal og Ingrid Lingaas Fossum.
Foto: Olof Misgeld.*

*Nortrad masterseminar.
Foto: Olof Misgeld.*

*Spørsmålsrunde etter presentasjoner av Åsmund Soldal og Laris D'Hose.
Foto: Olof Misgeld.*

Fele- og hardingfeleforum, 3.–4. oktober 2025, Norges musikkhøgskole, Oslo

Unni Løvlid

Helga 3.–4. oktober inviterte folkemusikkstudiet ved Norges musikkhøgskole (NMH) til Fele- og hardingfeleforum. Dette er fjerde gong vi har gjennomført dette arrangementet. Tidlegare har NMH i samarbeid med Sparebankstiftinga gjennomført to arrangement per år; dette forumet, og ein instrumentverkstad. Nytt av i år var at vi slo saman desse to arrangementa. Vi ynskja å undersøkje om det treff meir utøvarane ute i feltet som vi prøver å nå. Ein annan grunn er at vi opplever at dei to tidlegare arrangementa fagleg heng saman. Der var i alt 17 påmelde frå ulike delar av landet, og åtte bidragsytarar. Avdelinga ved NMH som held i kurs sto for administrasjon, påmelding, arrangementsvertar og praktisk hjelp under gjennomføringa. Vert for årets forum var professor II Susanne Lundeng.

Målet for forumet er å bygge miljø, og å gje utøvarane i dag meir instrumentkunnskap inn til å ivareta eige instrument. Deltakarane fekk hjelp til å justere lydpinne, stol, rense boge, bytte strengar og få veiledning til korleis ivareta sine instrument over tid. Dei fekk og veiledning om korleis lese instrumentet sitt, og finne ut kva tid dei bør oppsøkje instrumentmakar for hjelp.

Programmet besto av instrumentverkstad, foredrag, konsert og sosialt samvær. Fele- og hardingfeleforumet har fokus på instrumenta og musikken som høyrer til, der norske tradisjonar og utøvarar står sentralt. Der er ikkje fokus på innlæring av repertoar. I tillegg ynskjer vi å gje merksemd til eit utval nye produksjonar som er lansert innanfor feltet, enten som musikk eller skriftleg. I år var dette representert ved Susanne Lundeng og “De salige,” Vidar Lande, Marit Vestrum og Ånon Egeland. I tillegg til det reint faglege ynskjer vi å tilby ein møtestad i ei triveleg ramme med god tid saman. Faglege samtaler i trygge rom er eit mål. Alle aldrar og nivå som har interesse av spel, felebygging, vedlikehald av instrument, eller historie er målgruppa.

Instrumentverkstad. Til høgre: Magnus Nedregård. Foto: Unni Løvlid.

Marit Vestrum. Foto: Unni Løvlid.

Susanne Lundeng. Foto: Unni Løvlid.

Fredagens program bestod av eit foredrag og samtale med Susanne Lundeng, Nils Olav Johansen og Are Simonsen: "Idé, prosess og komposisjonsteknikk. Foredrag/samtale om utviklinga av 'De salige.'" Etter foredraget fekk forumdeltakarane oppleve nettopp konserten "De salige" med Lundeng, Johansen og Simonsen i Levinsalen på NMH.

Laurdagen bestod av to parallelle verkstader: feleverkstad ved Magnus Nedregård og hardingfeleverkstad ved Ottar Kaasa. Om kvelden var det foredrag og konsertforedrag med Vidar Lande, Marit Vestrum og Ånon Ege-land.

Folkemusikkstudiet ynskjer å halde fram med dette forumet som ein årleg aktivitet. Det er mogleg det i framtida er naturleg å invitere inn fleire strykemiljø, som til dømes dei klassiske. Vi trur det kan gje interessante faglege samtaler, meir kunnskap om kvarandre og kanskje bevisstgjerung om faglege treffpunkt vi har oppgjennom historia.

Arrangementet var støtta av Dextra/Sparebankstiftelsen og Norges musikkhøgskole og leia av Unni Løvlid, leiar av folkemusikkstudia ved NMH.